



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### De Adoratione Eucharistiæ

Boileau, Jacques

Viennæ, 1743

Præfactio Authoris Ad Lectorem Theologum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49201](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49201)



PRÆFATIO  
AUTHORIS  
AD  
LECTOREM  
THEOLOGUM.



*Etus persuasio est  
jam usque a primis  
nascentis mundi du-  
cta temporibus, ea-  
que omnium gen-  
tium, ac maxime populi Christiani  
firmata consensu, versari debere in-  
ter homines supremi Numinis ado-  
rationem, quam Græci θεοκύριαν ap-  
pellant, id est, summi rerum om-  
nium*

## PRÆFATIO AUTHORIS

nium Præfecti ac Conditoris agnitionem, & clientelaris obedientiæ ac submissionis professionem. Magnifica quidem res & salutaris, quæque proxima ad Deum immortalæ naturæ mortali possit accedere. Cum igitur in religione Christiana constitutum sit, ipsum Deum humanam naturam induisse in similitudinem hominum factum, *θεανδρωτον* summo cultu, hoc est, adoratione prosequi, tum divino afflatu, cum naturæ & rationis instinctu, Christiani nunquam dubitarunt. Cum vero apud eosdem continuis temporibus semper receptum fuerit, Hominem-Deum singulari & mirabili agendi ratione corpus suum Discipulis manducandum porrexisset, & sanguinem bibendum propinasse: naturaliter conclusum est, mysterium  
corpo-

AD LECTOREM.

corporis & sanguinis JESU Christi eodem cultu soli Deo debito esse exornandum. Verumtamen, cum (ut inquit divinus Apostolus \*) hæreses esse oporteat, multæque res sint in religione, quæ quibusdam semper videbuntur nequaquam satis explicatæ, tum perobscura & perdifficilis sit quæstio de præsentia corporis Christi in Eucharistia: mirum non est, rationis humanæ sponte luxuriantis, dum caret lumine fidei, tam varias fuisse de tanti mysterii cultu discrepantesque sententias. Hoc vero satis abundanter declarant laboriosæ Lucubrationes Catholicorum virorum, & Calvinianorum hominum refertæ sententiis: ex quibus faciliter dijudicatur, quam necesse sit in summo errore homines opiniosos, atque in  
maxi-

\* 1. Corinth. ii. v. 15.

## PRÆFATIO AUTHORIS

*maximarum rerum ignoratione versari. Hac de causa, proxime elapso seculo, nobilissimus Theologus, Johannes Gropperus, Archidiaconus Coloniensis, Ecclesiæ Romanæ Cardinalis designatus, causæ veritatis defensor fortissimus, Opusculum de Christo in Eucharistia adorando conscripsit, a R. P. Laurentio Surio Cartusiano de Germanicis Latine scriptum, & publici juris factum anno Christi MDLX. Claudius Espenæus, Theologus Parisiensis, post Colloquium Pissiacenum anno MDLXI. ad eandem materiam manum eruditam admovit, scripsitque libros v. de Adoratione Eucharistiæ, quos Gilbertus Genebrardus, alter Theologus Parisiensis, antiquo more Archi-Episcopus Aquensis, quicum amicitia & studiorum necessitudine conjunctus*

*et a. d. 1610.*

AD LECTOREM.

junctus erat, publici juris fecit  
anno MDLXXIII. tertio scilicet post  
mortem Espencei, quæ contigerat  
III. Nonas Octobres anni MDLXXI.  
Denique Claudius Sanctesius, Ebroi-  
censis Episcopus e Theologica Facul-  
tate Parisiensi assumptus, cum etiam  
Colloquio Pissiaceno interfuisset, per-  
lecto Opere Espencei, nondum ex-  
haustam esse hanc materiam sibi  
persuasit; adeoque cepto consilio  
publicandi Operis amplissimi de re-  
bus Eucharistiæ controversis, anno  
MDLXXV. librum IX. ad causam Ado-  
rationis Eucharistiæ tuendam inte-  
grum destinavit. Plures alii Con-  
troversiarum Scriptores generaliter  
eandem causam intactam non reli-  
querunt: inter quos honoris causa  
nomino Cardinales illustrissimos,  
Bellarminum, & Perronium, qui  
olim

## PRÆFATIO AUTHORIS

*olim tela fabricatus est, quibus Giganteos furores hæresis Calvinianæ debellavit. At vero cum eminentissimi Theologi adorationem corporis Christi, & ejusdem præsentiam ac transubstantiationem promiscue tractaverint, aut adorationem ex eadem præsentia consecutione naturali consistere comprobaverint: non alienum existimavi ab institutis meis, ad novum Tractatum animum appellere, quo, veluti arte historica, simplicem Adorationem, aliis quæstionibus de præsentia & transubstantiatione emergentibus liberam, tuendam reciperem, & postpositis ratiocinationibus arte mentis humanæ efformandis, ostenderem per manus a majoribus nostris traditam veritatem, per ea quæ sunt tempore immenso ab ortu rerum Christianarum observata, & in*

& in cultu sanctissimæ Eucharistice  
 animadversa & notata. Ipso enim  
 rectæ rationis ac veræ religionis  
 instinctu perspicimus, nihil esse in  
 Theologia, quod non longinquitas  
 temporum excipiente memoria pro-  
 dendisque veris antiquitatis Ecclesia-  
 sticæ monumentis efficere atque assequi  
 possit. Insuper etiam cum fere om-  
 nes Theologi ad demonstrandum ri-  
 tum & cultum externum sanctissimi  
 Sacramenti laboraverint: in inter-  
 no, scilicet mentis & cordis, in spi-  
 ritu & veritate, substiti; relicto ex-  
 teriori ad religionis apparationem  
 & magnificentiam instituto, quem  
 Doctissimi Protestantium hominum  
 liberum & arbitrarium esse libenter  
 fatentur. Ad id vero Lucubratio-  
 nis genus præsertim incitavit, quod  
 ex cæremoniis & ritibus externis  
 cir-



## PRÆFATIO AUTHORIS

*circa Sacramentum observatis, Calvinianæ partis Defensores in Gallia nostra, cum Anglicanæ communionis Fratribus scindendæ unitatis causam non habeant: uti potissimum intelligimus ex Voto pro pace Christiana, nuper impresso Oxonii in Theatro Scheldoniano anno MDCLXXVIII. Andree Sall, sacræ Theologiæ Doctoris, & olim Professoris, nunc Serenissimo Regi Magnæ Britannicæ a domesticis, cap. XXIV. quo postquam genuflexiones ac demissiones Principum, Præsulum, ac plebis ad recipiendam Eucharistiam in omnibus Ecclesiis Imperii Anglicani exposuit, sic fatur numero VI.: Tantam magnorum Præsulum demissionem, tam eximiam Principum & populi reverentiam in sacra Eucharistia administranda & recipienda nusquam ego vidi*

AD LECTOREM. 89

vidi apud Romanenses, qui tamen se unos Sacramenti istius cultores jactant. Ego vero ejusmodi oratione persuasus, cum animadverterem exterioris cultus ceremonias nihil officere resarciendæ paci inter Protestantes & Catholicos; interni cultus, seu sinceræ & intimæ adorationis Eucharistiæ in hoc Libro defensor extiti: in quo non solum argumentis ex monumentis antiquitatis Ecclesiasticæ selectis, ineunte & adulta ætate Ecclesiæ, perfectam fuisse demonstravi; verum etiam nova objecta Calviniani Athletæ Joannis Dallæi, Charentonii templi Ministri, (quem Matthæus Scrivenerus, \* partium Protestantium Scriptor doctissimus, cum alite comparat Indica, quæ non alio pabulo vegetatur,

\* Apologia pro SS. Ecclesiæ Patribus, lib. II. Respons. particularis cap. 4. pag. 185. Londini 1672.

## PRÆFATIO AUTHORIS

scitur, quam stercore quod a cæteris avibus excernitur) majoribus nostris inaudita & ignota dilui. Præterea cum doctissimorum Virorum, qui de hac causa amplissima volumina scripserunt, laborem frustrari noluerim; aut eorum sata corradere, hominis otio & literis temperanter utentis esse non reputaverim: necessariam voluminis tenuitatem accessione Disquisitionis de Præcepto divino Communionis sub utraque specie cumulandam existimavi, quam scripseram ad confutationem opinionis Ministri Calviniani, in ea nominati, instigatione, cui abnuere non poteram, unici & amicissimi fratris mei, viri e Gallicis Academici, apud Homines literatos, ut mihi persuadeo, cognitissimi, tum justis laudibus egregii  
Prin-

## AD LECTOREM.

*Principis Ludovici Magni, cum  
salibus satyricis, quibus nostræ æta-  
tis Chærilos condidit, & negotio-  
sas otiosorum hominum mentes ad  
fructuosum laborem in vinea Domi-  
ni, & sincerum Dei cultum accen-  
dit. Hoc igitur munus amicio-  
re manu excipe, LECTOR CHARIS-  
SIME, quo tibi tantulum annuæ  
villicationis literariæ ratiocinium  
reddo. Neque enim majus aut am-  
plius hac vice positum est in pote-  
state hominis curis ac negotiis Ca-  
pituli distenti, & perfectis, Deus  
scit! severioris residentie legibus  
in Officiis Ecclesiæ diurnis & no-  
cturnis constricti. Ergo vale, &  
pro conversione errantium fra-  
trum Protestantium  
precare.*